

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Πέραμα, 23/05/2023

Αρ. Πρωτ. 8371

ΕΡΓΟ : ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΟΔΟΥ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ

ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ: 5 / 2023

ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ: 140.000,00 € (συμπ. ΦΠΑ 24%)

ΚΑ 2023: 30-7323.0040

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

CPV: 45233123-7 Κατασκευαστικές εργασίες
για δευτερεύουσες οδούς.

ΓΕΝΙΚΗ & ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 1 : Αντικείμενο συγγραφής

Η Γενική & Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων αφορά στη διατύπωση των γενικών & ειδικών όρων που σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα λοιπά συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας θα εφαρμοσθούν στην εκτέλεση του έργου «Ολοκλήρωση κατασκευής οδού Πλούτωνος», προϋπολογισμού 140.000,00 € (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%)

Άρθρο 2 : Προϋπολογισμός

Η συνολικά εκτιμώμενη δαπάνη του παρόντος έργου είναι 140.000,00 € συμπεριλαμβανομένου ποσού για Φ.Π.Α. 24% όπως επίσης και για ΓΕ&ΟΕ, απρόβλεπτα και απολογιστικά. Αρχικό συμβατικό αντικείμενο θεωρείται η συνολική, κατά τη μελέτη, αξία του έργου μειωμένη κατά το ποσοστό έκπτωσης του αναδόχου και αυξημένη με το ποσό των απροβλέπτων που περιλαμβάνει και τις τυχόν απολογιστικές εργασίες.

Άρθρο 3 : Τρόπος εκτέλεσης του έργου

Το έργο θα κατασκευαστεί σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία της εργολαβίας. Για κάθε ζήτημα που δεν προβλέπεται στα τεύχη ισχύουν οι διατάξεις του Ν.4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), (ΦΕΚ 147/Α/2016), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Επιπρόσθετα, ισχύουν το Π.Δ. 305/1996 (Φ.Ε.Κ. 212Ν29-8-96) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ» και οι συναφείς αυτού διατάξεις καθώς και η υπ' αριθμ. ΔΕΕΠΠ ΟΙΚ. 502/10-10-2000 απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ «Εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων (Π.Π.Ε.) στα Δημόσια Έργα και Μελέτες» (ΦΕΚ 1265Β'/18-10-2000).

Άρθρο 4 : Εγγύηση καλής εκτέλεσης

Η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης ορίζεται σε 5% επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας και αφορά στην καλή εκτέλεση του έργου και στην πιστή εφαρμογή των όρων της σύμβασης. Η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης συμπληρώνεται με τις κρατήσεις που γίνονται σε κάθε πληρωμή προς τον ανάδοχο. Οι κρατήσεις αυτές ορίζονται σε 5% της πιστοποιούμενης αξίας των εργασιών. Οι κρατήσεις αυτές μπορούν να αντικατασταθούν από τον ανάδοχο μερικά ή ολικά με εγγυητικές επιστολές

Άρθρο 5 : Προθεσμίες - υπέρβαση προθεσμιών - ποινικές ρήτρες

Ο προβλεπόμενος χρόνος αποπεράτωσης ορίζεται σε Έξι (6) μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Μέσα στη συνολική αυτή προθεσμία, πρέπει να έχουν γίνει όλες οι εργασίες που προβλέπονται από την μελέτη για την κατασκευή του έργου. Δεν αναγνωρίζεται στον ανάδοχο παράταση συνολικής ή τμηματικής προθεσμίας λόγω ισχυρισμού άγνοιας των τοπικών συνθηκών της περιοχής του έργου. Μπορούν να χορηγούνται παρατάσεις των πιο πάνω προθεσμιών μόνο για ειδικούς λόγους, μετά από σχετικές αιτιολογημένες αιτήσεις του αναδόχου. Στην υπόψη συνολική προθεσμία, περιλαμβάνονται και οι προθεσμίες για την τυχόν εκπόνηση και έγκριση μελετών, όπως και για την τυχόν εκτέλεση συμπληρωματικών αποτυπώσεων εφόσον απαιτούνται. Η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον ανάδοχο για κάθε ημέρα υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες μέχρι ακόμα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου. Ως μέση ημερήσια αξία νοείται το ημερήσιο του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των τυχόν συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς την αναθεώρηση και τον Φ.Π.Α., προς την συνολική προθεσμία του έργου. Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) του συνολικού ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α. Εφόσον στη σύμβαση ορίζονται τμηματικές προθεσμίες, ορίζεται υποχρεωτικά και το ποσοστό των ποινικών ρητρών ανά ημέρα υπέρβασης, καθώς και ο συνολικός χρόνος για την επιβολή τους. Το συνολικό ποσό της ποινικής ρήτρας για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών δεν μπορεί να ξεπεράσει σε ποσοστό το τρία τοις εκατό (3%) του ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α. Γενικότερα, ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 148 του Ν.4412/16. Για την τήρηση των προθεσμιών ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση, χωρίς να αξιώσει πρόσθετη αποζημίωση, να εφαρμόζει σε συνδυασμό: ενίσχυση των συνεργειών του σε εξοπλισμό και επάνδρωση, υπερωριακή εργασία, 3πλή βάρδια (24ωρη εργασία του εργοταξίου) και εργασία κατά τις αργίες, χωρίς να παραβιάζονται διατάξεις αρμοδίων Αρχών (πχ. Υπουργείου Εργασίας), για την κάλυψη κάθε καθυστέρησης ανεξάρτητα από δική του υπαιτιότητα ή από οποιαδήποτε αιτία.

Άρθρο 6 : Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκπονήσει και να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, για έγκριση, λεπτομερές χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου μέσα σε προθεσμία που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες και να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 145 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Το χρονοδιάγραμμα θα συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις άρθρου 145 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και θα κλιμακώνεται μέσα στη συνολική προθεσμία, που ορίζεται στο άρθρο 5 αυτής της Ε.Σ.Υ., με βασική επιδίωξη το συντονισμό των δραστηριοτήτων, ώστε να αποδοθούν, κατά το εφικτό, ολοκληρωμένα τμήματα του έργου (γραμμικό διάγραμμα). Σχετικά με τον μηχανικό εξοπλισμό και το απαιτούμενο ειδικευμένο και εκπαιδευμένο προσωπικό, το χρονοδιάγραμμα θα συντάσσεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 138 και 139 του Ν.4412/16, για την εμπρόθεσμη και έντεχνη εκτέλεση των εργασιών. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να ζητήσει οποιαδήποτε αποζημίωση σε περίπτωση που για να τηρήσει τις προθεσμίες χρειαστεί να συγκροτήσει πρόσθετα νυκτερινά συνεργεία, να πραγματοποιήσει υπερωρίες, εργασίες σε ημέρες αργίας κλπ πέρα από αυτές που είχε προβλέψει κατά τη σύνταξη της προσφοράς του ή και μετά την υπογραφή της σύμβασης σε οποιοδήποτε επί μέρους προγραμματισμό εργασιών ή έκθεση ή άλλο στοιχείο που έχει υποβάλει στην Υπηρεσία ή σε οποιοδήποτε άλλο χρόνο.

Άρθρο 7 : Συμβατικά στοιχεία

Τα έγγραφα της σύμβασης με βάση τα οποία θα εκτελεσθεί το έργο είναι τα αναφερόμενα παρακάτω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων σε αυτά όρων, η σειρά ισχύος καθορίζεται ως κατωτέρω:

1. Το συμφωνητικό, συμπεριλαμβανομένων των παρασχεθεισών εξηγήσεων του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 89 του ν. 4412/2016, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών με τις οποίες ο ανάδοχος διαμόρφωσε την προσφορά του,
2. Η Διακήρυξη.
3. Η Οικονομική Προσφορά.
4. Το Τιμολόγιο Δημοπράτησης
5. Η Γενική και Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων
6. Η Τεχνική Περιγραφή
7. Ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης.
8. Οι εγκεκριμένες μελέτες του έργου.
9. Το εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.

Τα ανωτέρω έγγραφα της σύμβασης ισχύουν, όπως διαμορφώθηκαν, με τις συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν από την αναθέτουσα αρχή επί όλων των ανωτέρω.

Άρθρο 8 : Πιστοποιήσεις - επιμετρήσεις

Για τις πιστοποιήσεις και τις εντολές πληρωμών ισχύουν γενικά οι διατάξεις των άρθρων 151 και 152 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν. Οι εντολές πληρωμών συντάσσονται και εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 152 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Για τον τελικό λογαριασμό, επίσης έχει εφαρμογή το άρθρο 152, παρ.13 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Οι τμηματικές πληρωμές θα υπόκεινται στις κρατήσεις εγγυήσεων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και θα αποδίδονται σύμφωνα με το Νόμο. Προ της πληρωμής κάθε πιστοποίησης ο ανάδοχος πρέπει να προσκομίσει αποδείξεις των υποχρεωτικών καταβολών του στα οικεία ταμεία καθώς και βεβαιώσεις εξόφλησης των υποχρεώσεών του για το πιστοποιούμενο ποσό προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς (Ε.Φ.Κ.Α. κλπ). Πιο συγκεκριμένα, υποχρεούται να προσκομίσει τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- Τιμολόγιο.
- Φορολογική ενημερότητα, όπως προβλέπονται από το νόμο.
- Βεβαίωση των ασφαλιστικών οργανισμών για την εκπλήρωση από τον ανάδοχο των σχετικών με

την εργολαβία υποχρεώσεών του (ασφαλιστική ενημερότητα έργου).

- Παραστατικό καταβολής όλων των απαραίτητων κρατήσεων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Επίσης, σε κάθε πιστοποίηση επί του τελικού ποσού των εργασιών, επιβάλλονται οι κρατήσεις για εγγύηση καλής εκτέλεσης και στη συνέχεια προστίθενται τυχόν νόμιμες αποζημιώσεις του ανάδοχου ή αφαιρούνται, τυχόν επιβαλλόμενες ποινικές ρήτρες, περικοπές, συμπληρωματική κράτηση εγγυήσης (αν δεν έχουν κατατεθεί οι αντίστοιχες εγγυητικές επιστολές) κλπ, ώστε να προκύψει το ποσό με το οποίο θα πληρωθεί και θα γίνει εκκαθάριση όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων. Στις εντολές πληρωμής προστίθεται Φ.Π.Α. 24%, που θα βαρύνει τον κύριο του έργου. Τον εργολάβο βαρύνουν τα έξοδα όλων των δημοσιεύσεων που θα γίνουν της διακηρύξεως από της πρώτης μέχρι και της τελευταίας κατά την οποία θα γίνει η κατακύρωση στον ανάδοχο του έργου.

Άρθρο 9 : Ειδικές δαπάνες που βαρύνουν τον ανάδοχο

Στις τιμές του τιμολογίου περιλαμβάνονται και οι παρακάτω δαπάνες οι οποίες είναι απαραίτητες ή ενδεχομένως θα μπορούσαν να ζητηθούν από τον εργοδότη.

1. Οι εργαστηριακοί έλεγχοι που θα γίνονται σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου για διαπίστωση της καταλληλότητας των χρησιμοποιούμενων υλικών και της εκτελούμενης ποιότητας της εργασίας σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που μνημονεύονται στο τιμολόγιο.
2. Η σύνταξη των τευχών αναλυτικών επιμετρήσεων με τα απαραίτητα σχέδια και

δακτυλογραφήσεις των σε ανάλογο αριθμό αντιτύπων, βάσει των στοιχείων που αναγράφονται στα διπλότυπα των τευχών καταμέτρησης που έχουν ληφθεί επί τόπου του έργου από τον επιβλέποντα παρουσία του αναδόχου. Η εργασία αυτή θα εκτελεστεί κατά τις υποδείξεις του επιβλέποντος ώστε να είναι άρτια και ακριβής. Τα ανωτέρω στοιχεία θα προσκομίζονται προς έλεγχο στον επιβλέποντα πριν από τη δακτυλογράφηση ή φωτοαντιγράφησή τους.

3. Η λήψη φωτογραφιών καθώς και η τήρηση στατιστικών στοιχείων του έργου, απαραίτητα ημερολόγιο εργοταξίου, βιβλίων καταμέτρησης κλπ.

4. Οι χαράξεις και σημάνσεις του έργου κατά το στάδιο εκτέλεσης.

Άρθρο 10 : Αρτιότητα των κατασκευών - μελέτη του έργου - τροποποιήσεις

Ο καθορισμός από τα εγκεκριμένα σχέδια, την τεχνική περιγραφή και την τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων, των οποιωνδήποτε στοιχείων ή οδηγιών για την εκτέλεση των εργασιών, σχετικά με τις διαστάσεις και τους τρόπους κατασκευής, δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των κατασκευών κάθε είδους. Σχετικά με τα πιο πάνω διευκρινίζεται ότι, έστω και αν δεν ορίζεται κάτι από τα σχέδια λεπτομερειών ή από τα άλλα στοιχεία της εργολαβίας ή από τις οδηγίες και διαταγές της Υπηρεσίας, απαιτείται όμως για την τεχνική αρτιότητα της κατασκευής, ο ανάδοχος υποχρεούται να το εφαρμόσει, ώστε κάθε τμήμα του έργου να είναι άρτιο, τόσο ως προς την κατασκευή, την αντοχή και την καλή εμφάνισή του, όσο και ως προς την άμεση σύνδεσή του με τα υπόλοιπα τμήματα του έργου. Ο ανάδοχος πριν από την εφαρμογή της μελέτης είναι υποχρεωμένος να προβεί σε συσχετισμό και αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων στοιχείων και σε περίπτωση ασυμφωνίας, να ζητήσει έγκαιρα και έγγραφα από τον εργοδότη τη σχετική διόρθωση χωρίς να έχει το δικαίωμα να τροποποιεί τα στοιχεία αυτά, χωρίς την έγγραφη εντολή του εργοδότη, γιατί σύμφωνα με τη σύμβαση αναλαμβάνει ρητά να εφαρμόσει πιστά τα σχέδια της μελέτης αυτής.

Άρθρο 11 : Ποιότητα και προέλευση υλικών και έτοιμων ή ημικατεργασμένων προϊόντων

Όλα τα υλικά, που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση των εργασιών, θα είναι της καλύτερης ποιότητας, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα. Επίσης, θα είναι απολύτως σύμφωνα με τα συμβατικά δεδομένα, καθώς και τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές, αρίστης ποιότητας και της απόλυτης έγκρισης του αρμοδίου οργάνου της επίβλεψης, σχετικά με την προέλευση, τις διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση κλπ. Η καλή ποιότητα των υλικών πρέπει να αποδεικνύεται με τους σχετικούς ελέγχους. Αυτή υπόκειται και στον άμεσο έλεγχο του εργοδότη, ο οποίος μπορεί να απαγορεύσει τον εργολάβο να τα χρησιμοποιήσει πριν ακόμα να ασκηθεί ο αντίστοιχος εργαστηριακός έλεγχος εξετάζοντάς τα μακροσκοπικά. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να απομακρύνει από τα εργοτάξια τα υλικά που ελέγχθηκαν από τον εργοδότη και βρέθηκαν ακατάλληλα. Αλλά ακόμη και αν δεν γίνουν οι απαραίτητοι έλεγχοι είτε στο εργαστήριο είτε επί τόπου στο έργο για να αποδειχθούν ελαττωματικά ή όχι τα υλικά, ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση να εκτελέσει σωστά το έργο. Επίσης ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να εφαρμόσει πλήρως τους εγκεκριμένους κανονισμούς Τεχνικών Κατασκευών, σε ότι αφορά τις κατασκευές ικριωμάτων, σκυροδεμάτων, υδραυλικών εγκαταστάσεων κλπ. Σε περίπτωση που ο εργοδότης παραδώσει στον ανάδοχο υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση των έργων, ο ανάδοχος δε δικαιούται κανένα ποσοστό και γενικά έξοδα και όφελος αυτού επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωσης για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών. Ο ανάδοχος δεν φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα ή ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίδονται σ' αυτόν από τον εργοδότη, εφόσον το αναφέρει εγγράφως. Τα παραπάνω υλικά παραδίδονται από τον εργοδότη στον εργολάβο με πρωτόκολλο, μετά δε την παραλαβή τους από τον εργολάβο, αυτός φέρει ακέραια την ευθύνη για κάθε βλάβη, ζημία ή απώλεια που τυχόν θα συμβεί στα υλικά αυτά. Ο απαιτούμενος μηχανικός εξοπλισμός για την εκτέλεση των εργασιών, τόσο αυτών που εκτελούνται με τις τιμές μονάδος της συμβάσεως, όσο και αυτών που γίνονται απολογιστικά, θα διατίθενται εξ ολοκλήρου από τον εργολάβο, ο οποίος έχει την υποχρέωση να τον διατηρεί συνεχώς σε αρίστη κατάσταση λειτουργίας. Ο εργοδότης πάντως διατηρεί το δικαίωμα να προσδιορίζει και να κρίνει την καταλληλότητα ή όχι των κάθε φύσεως μηχανικών μέσων και συναφών με αυτά ειδών, όταν και εφ' όσον στη σύμβαση αναφέρεται σε κάποιο σημείο, ότι αυτά πρέπει να είναι όμοια ή ισοδύναμα με κάποιο τύπο. Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να διαθέσει στην υπηρεσία το απαιτούμενο προσωπικό και μηχανήματα για την εκτέλεση εργασιών απαραίτητων για την υποβοήθηση ή εξυπηρέτηση της έγκαιρης αποπεράτωσης του όλου έργου, επίσης και για την εξάλειψη μέρους των ενοχλήσεων που προκαλεί η κατασκευή ενός έργου στους κατοίκους

της περιοχής όπως: κατασκευές πρόχειρων διαβάσεων πεζών ή αυτοκινήτων, διάνοιξη οδών προσπελάσεως, προσωρινές εμφράξεις αγωγών, ανέγερση ικριωμάτων κλπ.

Άρθρο 12 : Ποιότητα και τρόπος εκτέλεσης εργασιών

Όλες οι εργασίες θα εκτελεστούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένο προσωπικό κατά τρόπο άριστο από τεχνική άποψη και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 4412/16, τους όρους της σύμβασης γενικά και τις εντολές του αρμοδίου οργάνου της επίβλεψης του έργου. Για την ευθύνη του αναδόχου για ελαττώματα που διαπιστώνονται μετά την οριστική παραλαβή, έχουν εφαρμογή οι πάγιες διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Γενικώς ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 139 του Ν. 4412/2016. Όλο το έργο θα διευθύνεται συνέχεια σε όλη τη διάρκεια κατασκευής του, είτε αυτοπροσώπως από τον εργολάβο, είτε από πληρεξούσιο αντιπρόσωπό του, αποδεκτό από την Υπηρεσία που πρέπει να είναι Διπλωματούχος Μηχανικός ή Υπομηχανικός αντίστοιχης ειδικότητας με ανάλογη πείρα σε παρεμφερή έργα. Ο ανάδοχος ή ο πληρεξούσιος θα συνοδεύει τον επιβλέποντα μηχανικό στις επί τόπου του έργου μεταβάσεις και θα έχει στην υπηρεσία του, ανάλογα με την έκταση του εκτελουμένου έργου, ένα ή περισσότερους πτυχιούχους Πολιτικούς Υπομηχανικούς, πτυχιούχους των Δημοσίων σχολών. Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να διαθέσει επί τόπου του έργου όλο το απαιτούμενο τεχνικό και βοηθητικό προσωπικό για την έγκαιρη και έντεχνη εκτέλεση των εργασιών με δική του δαπάνη και ευθύνη, ενεργώντας πάντοτε σύμφωνα με τις υποδείξεις της υπηρεσίας. Εάν κατά την εκτέλεση των εργασιών ο εργοδότης διαπιστώσει ότι τα συνεργεία τεχνικών του εργολάβου δεν έχουν την απαιτούμενη ικανότητα και πείρα για το έργο που εκτελούν, έχει δικαίωμα να διατάξει την αντικατάσταση ή την άμεση αποπομπή κάθε ανάξιου, απείθαρχου ή όχι τίμιου μέλους του τεχνικού, υπαλληλικού, ή εργατικού προσωπικού του εργολάβου. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δυστροπήσει και δεν συμμορφωθεί με τις εντολές που του δίνονται από την υπηρεσία, ο εργοδότης μπορεί να προβεί στην αντικατάσταση των ακαταλλήλων προσώπων με άλλα, που θα αμείβονται από τον εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου και με τιμές αυτές που ορίζονται στα ισχύοντα δελτία τιμαριθμικής διαπιστώσεως ή και με ανώτερες αυτών σε περίπτωση κατά την οποία δεν βρεθεί ο κατάλληλος άνθρωπος με τις παραπάνω αμοιβές. Τούτο γίνεται για να αποφευχθεί καθυστέρηση του έργου και ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμία πρόσθετη αποζημίωση εκτός από την πιστοποιούμενη με βάση τις τιμές μονάδος της συμβάσεως.

Άρθρο 13 : Ημερολόγιο έργου - λοιπές υποχρεώσεις

Κατά την εκτέλεση των εργασιών κάθε εκτελεστικής σύμβασης θα τηρείται ημερολόγιο έργου, σύμφωνα με το άρθρο 146 του Ν. 4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Η τήρηση ημερολογίου είναι βασικός συμβατικός όρος και αποτελεί υποχρέωση του αναδόχου.

Άρθρο 14 : Ευθύνη του αναδόχου για την εφαρμογή της μελέτης και για την ποιότητα του έργου

Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 4412/16 τόσο για την εφαρμογή της μελέτης, όσο και για την ποιότητα και την αντοχή των έργων μόνος υπεύθυνος είναι ο ανάδοχος. Ο πάσης φύσεως έλεγχος που ασκείται από την υπηρεσία δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο κατά κανένα τρόπο από την ευθύνη αυτή. Επίσης, ο ανάδοχος είναι εξ ολοκλήρου μόνος υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών που θα χρησιμοποιήσει, τη χρησιμοποίησή τους και την εκτέλεση γενικά της εργασίας σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, των σχετικών τεχνικών προδιαγραφών και των λοιπών συμβατικών τευχών και σχεδίων.

Άρθρο 15 : Τροποποίηση προϋπολογισμού

Όλα τα όρια ή ποσοστά του άρθρου 156 του Ν.4412/16 αναφέρονται στην, κατά τον προϋπολογισμό προσφοράς, δαπάνη του όλου έργου, μειωμένη κατά το ποσόν της αναθεώρησης. Για την αυξομείωση των εργασιών, τις νέες εργασίες, τις υπερσυμβατικές εργασίες και την τροποποίηση του προϋπολογισμού του έργου ισχύουν οι διατάξεις του παραπάνω άρθρου και του άρθρου 155 του Ν.4412/16. Αν η αρτιότητα και λειτουργικότητα του έργου επιβάλλει την ανάγκη εκτέλεσης νέων επιμέρους εργασιών, ύστερα πάντοτε από έγγραφη εντολή της Υπηρεσίας, θα συντάσσεται αντίστοιχα Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 156 του Ν.4412/16). Για τον Κανονισμό Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών (σύμφωνα με τον Ν.4412/16 όπως ισχύει σήμερα), εφαρμόζονται τα εγκεκριμένα αναλυτικά τιμολόγια (αναλύσεις τιμών), διευκρινίζεται δε ότι αυτά θα εφαρμόζονται άσχετα από τα μέσα, που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν από τον ανάδοχο για την εκτέλεση των εργασιών

(δηλαδή του μικρού ή μεγάλου αριθμού μηχανημάτων, του γνωστού ή όχι τύπου τους, του αν είναι καινούργια ή όχι, της χρησιμοποίησης εργατικών χεριών μερικά ή συνολικά, σε μικρή ή μεγάλη αναλογία κλπ).

Άρθρο 16 : Παραλαβή, χρόνος εγγύησης, συντήρηση

Κατά τη διάρκεια του χρόνου εγγύησης ο ανάδοχος επιθεωρεί και διατηρεί τις εγκαταστάσεις σε άριστη κατάσταση, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση. Ο ανάδοχος καλείται να επανορθώσει κάθε βλάβη ή ζημιά για την οποία ευθύνεται, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 157 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Εάν δεν προβεί μέσα στην προθεσμία, που του καθορίστηκε, στην αποκατάσταση βλάβης ή ζημιάς, για την οποία ευθύνεται, οι εργασίες αποκατάστασης θα εκτελούνται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, με οποιοδήποτε τρόπο, σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, με δυνατότητα εφαρμογής των λοιπών κυρώσεων του άρθρου 157 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Γενικά για το χρόνο εγγύησης, τη συντήρηση και την παραλαβή του έργου εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί εκτέλεσης των δημοσίων έργων και ειδικότερα του άρθρου 171 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ο χρόνος εγγύησης καθορίζεται σε δέκα πέντε (15) μήνες από την βεβαιωμένη περαίωση του έργου, μετά την πάροδο του οποίου θα διενεργηθεί η οριστική παραλαβή. Για την παραλαβή του έργου ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 172 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Για την βεβαίωση περαίωσης του έργου ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 168 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Μετά τη διενέργεια της παραλαβής και την έγκριση του πρωτοκόλλου ο ανάδοχος πρέπει να συντάξει και να υποβάλλει "Τελικό Λογαριασμό". Για τον τελικό λογαριασμό εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 152 του Ν.4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Με τον τελικό λογαριασμό γίνεται εκκαθάριση του εργολαβικού ανταλλάγματος και όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων που έχουν σχέση με την εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 17 : Λήψη φωτογραφιών

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να πάρει και να εκτυπώσει με δικές του δαπάνες έγχρωμες φωτογραφίες πριν από την έναρξη των εργασιών κατά τις πιο ενδιαφέρουσες φάσεις εκτέλεσης του έργου και μετά το πέρας των εργασιών σύμφωνα με τις υποδείξεις της υπηρεσίας.

Άρθρο 18 : Εγκαταστάσεις οργανισμών και επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.)

Ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι στην περιοχή του έργου ενδέχεται να υπάρχουν εναέριες και υπόγειες εγκαταστάσεις ΟΚΩ, ΔΕΚΟ ή ΝΠΔΔ. Υποχρεούται δε να μεριμνήσει για την μετακίνησή τους για την ταχύτερη εκτέλεση του έργου. Στον ανάδοχο θα παρασχεθούν από την υπηρεσία στοιχεία για τους υφιστάμενους, στην περιοχή των έργων, αγωγούς ύδρευσης, αποχέτευσης κλπ, οι οποίοι εμπλέκονται με το έργο. Η επαλήθευση και συμπλήρωση των στοιχείων αυτών αποτελεί ευθύνη του αναδόχου. Ορισμένες εξάλλου εργασίες εκσκαφών κλπ, λόγω της παρουσίας αγωγών ΟΚΩ και άλλων εμποδίων οποιασδήποτε φύσης, πρέπει να εκτελούνται με προσοχή με τα χέρια, αποκλεισμένης για την περίπτωση αυτή της χρήσης μηχανικών μέσων. Γενικά κατά την εκτέλεση των έργων αυτών πρέπει να ληφθούν από τον εργολάβο όλα τα αναγκαία μέτρα προς αποφυγή οποιασδήποτε βλάβης στις εγκαταστάσεις κοινής Ωφέλειας, καθώς και στις παρακείμενες οικοδομές. Οποιαδήποτε τέτοια ζημιά που οφείλεται σε αμέλεια του εργολάβου ή του εργατοτεχνικού προσωπικού των έργων, θα βαρύνει αποκλειστικά τον εργολάβο και η επανόρθωση θα γίνεται σε βάρος και για λογαριασμό του. Σε περίπτωση παράβασης ή ατυχήματος παραμένει ο ανάδοχος μόνος υπεύθυνος αστικά και ποινικά και για ζημιές και ατυχήματα είτε στο προσωπικό του (εργάτες, υπάλληλοι κλπ) είτε στις κατασκευές, είτε στον εργοδότη, είτε στις εγκαταστάσεις των ΟΚΩ είτε σε οποιονδήποτε τρίτο λόγω παρέμβασης ή παράλειψης κατά την εφαρμογή των αναφερόμενων εδώ. Ο ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπόχρεος για την ενδεχόμενη καταβολή προστίμων ή αποζημιώσεων έχοντας και κάθε άλλη αστική ή ποινική ευθύνη οπωσδήποτε που προκύπτει από την εκτέλεση των έργων, ακόμη και αν το αποτέλεσμα αυτό δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα ή παράληψη του αναδόχου αλλά σε τυχαίο γεγονός. Αν όμως πέρα από όλα τα ανωτέρω αποδιδόταν ευθύνη οποιασδήποτε φύσης στον εργοδότη, από τις παραπάνω αιτίες, τότε ο ανάδοχος έχει την ευθύνη απέναντι στον εργοδότη για κάθε υλική ζημιά (καταβολή αποζημιώσεων κλπ). Ο εργοδότης έχει το δικαίωμα από τα χρήματα που έχει στα χέρια του ή τις εγγυητικές επιστολές του αναδόχου, να επανορθώσει τις ζημιές αυτές ή ανταποδώσει σ' αυτόν που έπαθε βλάβη την απαιτούμενη χρηματική αποζημίωση για επανόρθωσή της.

Άρθρο 19 : Καθαρισμοί κατασκευών - εργοταξίων - εγκαταστάσεων

Ο ανάδοχος υποχρεούται πριν από την τυχόν παράδοση για χρήση τμήματος έργου ή του όλου έργου μετά την περάτωση του να αφαιρέσει και να απομακρύνει από όλους τους χώρους του εργοταξίου και των γύρω δρόμων κάθε προσωρινή εγκατάσταση, απορρίμματα, μηχανήματα, εργαλεία, ικριώματα, προσωρινές προστατευτικές κατασκευές και περιφράγματα, πλεονάζοντα χρήσιμα ή άχρηστα υλικά, να καθαρίσει με ειδικευμένο προσωπικό όλους τους χώρους του εργοταξίου και γενικά να μεριμνήσει για ότι απαιτείται ούτως ώστε το έργο να παραδοθεί καθ' όλα έτοιμο για χρήση και λειτουργία.

Άρθρο 20 : Γενικές υποχρεώσεις του ανάδοχου - προληπτικά μέτρα ασφαλείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίζει όλο το προσωπικό που απασχολεί στον Ε.Φ.Κ.Α. (πρώην Ι.Κ.Α.) με ποινή εκπτώσεως. Εάν κάποιος από το προσωπικό δεν υπάγεται στις διατάξεις του Ε.Φ.Κ.Α., ο ανάδοχος υποχρεούται να τον ασφαλίσει κατά ατυχημάτων σε ασφαλιστικές εταιρείες αναγνωρισμένες από το Κράτος.

Ο ανάδοχος υποχρεώνεται, με την εγκατάσταση του στο έργο να το ασφαλίσει έναντι παντός κινδύνου ζημίας και ατυχημάτων που θα προκληθούν στο προσωπικό του και σε τρίτους για σωματικές και υλικές βλάβες ύψους μέχρι 300.000€.

Οι έγγραφες συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις των στοιχείων της μελέτης είναι υποχρεωτικές για τον ανάδοχο. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται αποζημίωση ή αύξηση τιμών για μεταβολές στα έργα που έγιναν χωρίς έγγραφη διαταγή έστω και αν αυτές βελτιώνουν το έργο. Αν η χωρίς έγκριση μεταβολή επιφέρει μείωση ποσοτήτων ή διαστάσεων καταβάλλεται μόνο η αξία των ποσοτήτων των εργασιών που έχουν πράγματι εκτελεσθεί χωρίς να αποκλείεται εφαρμογή των διατάξεων για κακοτεχνία. Σε επείγουσες περιπτώσεις η διαταγή για τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις δίνεται προφορικά στον τόπο των έργων και καταχωρείται στο ημερολόγιο.

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση, ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει για το έργο όλο το απαιτούμενο προσωπικό, υλικά μηχανήματα, οχήματα, αποθηκευτικούς χώρους, εργαλεία και οποιαδήποτε άλλα μέσα. Ο ανάδοχος σε κάθε περίπτωση βαρύνεται με όλες τις απαιτούμενες δαπάνες για την ολοκλήρωση του έργου, όπως είναι οι δαπάνες των μισθών και ημερομισθίων του προσωπικού, οι δαπάνες όλων των εργοδοτικών επιβαρύνσεων, οι δαπάνες για την μετακίνηση του προσωπικού του, οι δαπάνες των υλικών και της μεταφοράς, διαλογής, φύλαξης, φθοράς τους κλπ, οι δαπάνες λειτουργίας συντήρησης, απόσβεσης, μίσθωσης μηχανημάτων και οχημάτων, οι φόροι, τέλη, δασμοί, ασφαλιστικές κρατήσεις ή επιβαρύνσεις, οι δαπάνες εφαρμογής των σχεδίων κατασκευής των σταθερών σημείων, καταμετρήσεων, δοκιμών, προσπελάσεων προς το έργο και στις θέσεις για τη λήψη υλικών, σύστασης και διάλυσης εργοταξίων, οι δαπάνες αποζημιώσεων ζημιών στο προσωπικό του, στον κύριο του έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτο και γενικά κάθε είδους δαπάνη απαραίτητη για την καλή και έντεχνη εκτέλεση του έργου.

Μέτρα για την ανεμπόδιστη διεξαγωγή της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων. Κάθε σχετική δαπάνη που απαιτείται για την εξασφάλιση συνεχούς και ανεμπόδιστης από τις εργασίες διεξαγωγής της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, βαρύνει τον ανάδοχο και συμπεριλαμβάνεται, ανοιγμένη, στις τιμές της προσφοράς του.

Ειδικότερα ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει αμέσως όλα τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα και να μετακινεί κάθε φορά το μηχανικό εξοπλισμό του, ώστε να μην παρακωλύεται η κίνηση πεζών και αυτοκινήτων στην περιοχή των έργων, χωρίς να δικαιούται από αυτή την αιτία να προβάλει καμία αξίωση για τυχόν αποζημίωσή του.

Ο ανάδοχος του έργου υποχρεούται να προβαίνει, με δικές του δαπάνες, στην προσωρινή φωτισήμανση των έργων που εκτελεί και να τη μετακινεί κατά την πρόοδο των έργων, καθώς και στην τοποθέτηση των απαιτούμενων σημάτων και ενδεικτικών πινακίδων στις διάφορες εργοταξιακές θέσεις σύμφωνα πάντα και με τις ισχύουσες αστυνομικές διατάξεις.

Στην περίπτωση κατά την οποία ο ανάδοχος εκτελέσει εσφαλμένα τη φωτισήμανση των έργων και την επισήμανση εμποδίων, η Διευθύνουσα Υπηρεσία, ανεξάρτητα από την εφαρμογή των προβλεπόμενων κυρώσεων από τις κείμενες διατάξεις, δικαιούται μετά από σχετική απόφασή της να αναθέσει την εκτέλεση τόσο των εργασιών φωτισήμανσης όσο και αυτών της επισήμανσης εμποδίων σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, ο οποίος δεν παύει όμως και για την περίπτωση αυτή να έχει στο ακέραιο την ευθύνη για κάθε ατύχημα που ενδεχομένως θα συμβεί, λόγω της αμελείας του να λάβει τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα. Η δαπάνη των σε βάρος του αναδόχου εκτελουμένων ως ανωτέρω εργασιών εκπίπτει από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό.

Ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι για κάθε καθολική διακοπή της κυκλοφορίας των κατασκευαζόμενων απ' αυτόν οδών, πρέπει απαραίτητα να συνεννοείται προηγουμένα με την Υπηρεσία και το αρμόδιο τμήμα της Τροχαίας κίνησης. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με δικές του δαπάνες να τοποθετήσει πινακίδες καθοδήγησης της κυκλοφορίας των οχημάτων καθώς και νυχτερινά σήματα κλπ. Επίσης με δαπάνες του οφείλει να περιφράξει κάθε επικίνδυνη για την κυκλοφορία οχημάτων και πεζών θέση και να επιστημάνει αυτή με την τοποθέτηση πινακίδων, νυχτερινών σημάτων κλπ.

Τέλος, ο ανάδοχος οφείλει με δικές του δαπάνες να τοποθετήσει σε όλα τα επιμέρους εκτελούμενα απ' αυτόν έργα και στις περισσότερες εμφανείς θέσεις πινακίδες που θα αναγράφουν τον τίτλο της Δημοτικής Αρχής που εκτελεί το έργο, το ονοματεπώνυμο και τον αριθμό τηλεφώνου του εργολάβου.

Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση και είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο και για την λήψη μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος. Σχετικά με την λήψη μέτρων ασφαλείας είναι υποχρεωμένος να εκπονεί με ευθύνη του κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα.

Τον ανάδοχο βαρύνουν οι φόροι, τέλη, κρατήσεις και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις όπως ισχύουν κατά το χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση αυξομειώσεις στο χαρτόσημο τιμολογίων ή άλλοι φόροι του Δημοσίου που βαρύνουν άμεσα το εργολαβικό αντάλλαγμα, βαρύνουν τον ανάδοχο μόνο στο μέτρο που ισχύουν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Τυχόν μεταγενέστερες αυξομειώσεις, αυξομειώνουν αντίστοιχα το οφειλόμενο εργολαβικό αντάλλαγμα. Τα δύο προηγουμένα εδάφια δεν ισχύουν για το φόρο εισοδήματος ή τις τυχόν παρακρατήσεις έναντι του φόρου αυτού. Ο Φ.Π.Α. βαρύνει τον κύριο του έργου.

Άσχετα από την υποχρέωση του αναδόχου να διαθέτει όλο το προσωπικό που απαιτείται για την διεύθυνση της κατασκευής και την κατασκευή του έργου, η σύμβαση μπορεί να ορίζει κατ' εκτίμηση τον αριθμό τεχνικού προσωπικού και ειδικότητα και βαθμίδα εκπαίδευσης, που πρέπει να διαθέτει ο ανάδοχος κατά την εκτέλεση της σύμβασής του. Ο αριθμός αυτός προσαρμόζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του έργου με βάση το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί πάντα να διατάσσει την απομάκρυνση του προσωπικού που κρίνεται δικαιολογημένα ακατάλληλο ή την ενίσχυση των συνεργείων του αναδόχου.

Αν ο ανάδοχος καθυστερεί τις πληρωμές των αποδοχών του προσωπικού που χρησιμοποιεί στο έργο, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μετά από γραπτή όχληση των ενδιαφερομένων καλεί τον ανάδοχο να εξοφλήσει τους δικαιούχους μέσα σε 15 ημερολογιακές ημέρες.

Ο ανάδοχος έχει όλη την ευθύνη για την ανεύρεση και χρησιμοποίηση πηγών αδρανών υλικών ή άλλων υλικών που δεν προέρχονται από το εμπόριο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τη σύμβαση. Οι πηγές αυτές πριν από την χρησιμοποίησή τους, πρέπει να εγκριθούν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, που μπορεί να απαγορεύει τη χρήση κατάλληλων ή πρόσφορων για τα έργα πηγών.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ειδοποιεί αμέσως τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και την αρμόδια Αρχαιολογική ή άλλη Υπηρεσία αν τυχόν κατά την κατασκευή των έργων βρεθούν αρχαιότητες ή οποιαδήποτε έργα τέχνης και να διακόψει αμέσως κάθε εργασία στην περιοχή των ευρημάτων. Οι διατάξεις για τις αρχαιότητες εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. Για την καθυστέρηση των έργων ή τυχόν διακοπή έχουν εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του σχετικού διατάγματος.

Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση οποιωνδήποτε άλλων έργων ή εργασιών φορέα του δημοσίου τομέα που είναι δυνατόν να επηρεάζονται από τις εργασίες της εργολαβίας του, να προστατεύει τις υπάρχουσες κατασκευές και εκμεταλλεύσεις από κάθε βλάβη ή διακοπή λειτουργίας τους και χωρίς μείωση της ευθύνης του να αποκαθιστά ή να συμβάλει στην άμεση αποκατάσταση των τυχόν βλαβών ή διακοπών.

Τον ανάδοχο βαρύνουν η τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, καθώς επίσης η λήψη, σ' όλη τη διάρκεια των εργασιών, των μέτρων ασφαλείας για την πρόληψη ατυχημάτων, που καθορίζονται στα Π.Δ. 778/80 και 1073/81 «Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών κλπ», εκπονώντας με ευθύνη του και υποβάλλοντας αρμοδίως κάθε σχετική μελέτη, όπως στατική μελέτη ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης των έργων, Φάκελο Ασφαλείας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) και Σχέδιο Ασφαλείας και Υγείας (Σ.Α.Υ.) της απόφασης ΔΙΠ.ΑΔ/177/02/03/01 του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε (άρθρα 1, 2 και 3) κλπ, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 34 του Π.Δ. 609/85. Οφείλει επίσης, πριν από την έναρξη των εργασιών, να

φροντίσει για την έκδοση κάθε άδειας, που απαιτείται σύμφωνα με τους νόμους. Συγκεκριμένα, για την τομή των οδοστρωμάτων και την διάνοιξη των πεζοδρομίων θα πρέπει προηγουμένως ο ανάδοχος με φροντίδα του να εφοδιασθεί με την σχετική άδεια του κυρίου της αντίστοιχης οδού ή πεζοδρομίου, δηλαδή τον Δήμο στην περιοχή του οποίου εκτελείται το έργο, θεωρούμενη από την Τροχαία. Η επαναφορά των οδοστρωμάτων και πεζοδρομίων θα γίνεται με τον τρόπο που θα καθορίζεται στη μελέτη και τα συμβατικά τεύχη και θα εκτελείται αμέσως μετά την αποπεράτωση των εργασιών αφού ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα (διαβροχή και καλή συμπίεση των στρώσεων επιχώσεως, ξηρολιθοδομές όπου απαιτούνται κλπ) ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε μελλοντική καθίζηση των οδών ή πεζοδρομίων. Ο ανάδοχος έχει όλη την ευθύνη για την αποκατάσταση με δαπάνες του της κάθε εμφανιζομένης ανωμαλίας στις τομές αυτές μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου. Το μέγιστο μήκος εκσκαφής τάφρου που δεν έχει επιχωθεί, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 150 μέτρα. Επίσης ο ανάδοχος έχει την ευθύνη και την συμβατική υποχρέωση να διασφαλίσει την ποιότητα του Έργου με την εφαρμογή διαδικασιών «Ελέγχου Ποιότητας» με σκοπό να εξασφαλισθεί ότι η κατασκευή και η λειτουργία του Έργου θα είναι σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη. Ρητά τονίζεται ότι αποτελεί συμβατική ευθύνη του αναδόχου η συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή της ποιότητας τόσο της κατασκευής όσο και της λειτουργίας του Έργου για όσο χρονικό διάστημα ο ανάδοχος έχει την ευθύνη λειτουργίας του Έργου. Τα ανωτέρω ισχύουν βάσει της υπ' αριθμ. ΔΕΕΠΠ ΟΙΚ. 502/10-10-2000 απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ «Εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων (Π.Π.Ε.) στα Δημόσια Έργα και Μελέτες» (ΦΕΚ 1265Β'/18-10-2000).

Για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων, σύμφωνα με την ΥΑ ΔΙΠ 2001/ΦΕΚ Β-1013, είναι υποχρεωτική μεταξύ άλλων και η εφαρμογή των παρακάτω:

- Το Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ) είναι ένα έγγραφο που οριστικοποιείται και συγκεκριμενοποιείται κατά την περίοδο προπαρασκευής των εργασιών.
- Συντάσσεται με ευθύνη και δαπάνη από τον ανάδοχο και υποβάλλεται στον Κύριο του Έργου εντός δύο (2) μηνών από την υπογραφή της Σύμβασης.
- Κύριος στόχος του Προγράμματος Ποιότητας είναι η σωστή οργάνωση του έργου και η κάλυψη των απαιτήσεων που θέτει ο Κύριος του Έργου μέσω της σύμβασης.
- Το Πρόγραμμα Ποιότητας θα ενσωματώνει και θα κωδικοποιεί όλες τις απαιτήσεις των συμβατικών τευχών και θα περιγράφει τις φάσεις ανάπτυξης του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες, θα είναι σε πλήρη συμφωνία και θα περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα του έργου, θα καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης του έργου, θα καθορίζει τον τρόπο και τις λεπτομέρειες συγκέντρωσης και αρχειοθέτησης των στοιχείων κατά την κατασκευή ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας (δηλαδή να είναι δυνατή η εκ των υστέρων αναζήτηση όλων των στοιχείων για ένα συγκεκριμένο τμήμα του έργου και η συγκρότηση του μητρώου του έργου).
- Κατά τη φάση σύνταξης του ΠΠΕ πρέπει να γίνει συστηματική, σχολαστική και ολοκληρωμένη μελέτη των απαιτήσεων των συμβατικών τευχών, να εντοπιστούν έγκαιρα οι τυχόν ασάφειες στα συμβατικά τεύχη καθώς και πιθανές αντιφάσεις μεταξύ τους, να συζητηθούν μεταξύ του Κυρίου του Έργου και του Αναδόχου και να ληφθούν οριστικές αποφάσεις για τις λεπτομέρειες κατασκευής του έργου, οι οποίες θα αποτυπωθούν επίσης στο ΠΠΕ. Το ΠΠΕ ενός έργου πρέπει να αναθεωρείται όταν προκύπτουν σημαντικές αλλαγές, ώστε να ανταποκρίνεται στην πραγματική κατάσταση του έργου (π.χ. τροποποίηση της μελέτης).

Η σύνταξη και η κατ' αρχήν έγκριση του ΠΠΕ γίνεται από τον ανάδοχο μέσω των εσωτερικών του διαδικασιών. Στη συνέχεια το ΠΠΕ υποβάλλεται στην Υπηρεσία σε (3) αντίγραφα για έλεγχο και έγκριση, εκ των οποίων (1) θα επιστρέφεται θεωρημένο στον ανάδοχο για να εφαρμοστεί κατά την εκτέλεση του έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκδώσει ή εξασφαλίσει, με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του, τις κάθε είδους άδειες ή υποχρεωτικά παραστατικά στοιχεία που προβλέπονται από τη νομοθεσία ή αλλού και που είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των κάθε είδους εργασιών. Προς τούτο ο ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλλει το σχετικό αίτημά του στην, κατά περίπτωση, αρμόδια Υπηρεσία του ΚτΕ ή αλλού. Παράλληλα οφείλει να κοινοποιεί το αίτημά του (με αντίγραφα όλων των συναφών δικαιολογητικών) στην Επίβλεψη. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για τις περιπτώσεις αδειών ή υποχρεώσεων χρηματοοικονομικής φύσης.

Ο ΚτΕ αναλαμβάνει την υποχρέωση να παράσχει στον ανάδοχο τις απαιτούμενες διοικητικές άδειες για τη διενέργεια των πράξεων εκπλήρωσης των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Όσον αφορά άδειες που μπορούν να εκδοθούν κατά διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας

διοικητικής αρχής, ο ανάδοχος εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά τον κίνδυνο μη έκδοσής τους. Κατ' εξαίρεση, ο ΚτΕ αναλαμβάνει την υποχρέωση να τον συνδράμει, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (i) Ο νόμος καταλείπει στον ΚτΕ τη διακριτική ευχέρεια να παράσχει τη συνδρομή αυτή ή όχι.
- (ii) Η παροχή της συνδρομής αυτής δεν θα συνιστούσε κακή χρήση της διακριτικής του ευχέρειας ή κατάχρηση εξουσίας.

Ο ΚτΕ αναλαμβάνει να παράσχει τη συνδρομή του κατόπιν σχετικού αιτήματος του αναδόχου και μόνο με τους τύπους και τα μέσα, που του επιτρέπει ή του επιβάλλει η κατά περίπτωση εφαρμοστέα για την έκδοσή της άδειας διοικητική ή αποδεικτική διαδικασία.

Δεν χορηγείται στον ανάδοχο ατέλεια ή απαλλαγή από τους δασμούς και τους υπόλοιπους φόρους, εισφορές και δικαιώματα στα υλικά και είδη εξοπλισμού του έργου. Κάθε τυχούσα απαλλαγή, που θα δοθεί κατά την εκτέλεση του έργου, από οποιαδήποτε από τις ανωτέρω επιβαρύνσεις, θα εκπίπτει προς όφελος του έργου.

Ο ΚτΕ αναλαμβάνει την υποχρέωση να ενεργήσει όλες τις απαιτούμενες διατυπώσεις για την απαλλοτρίωση δημοτικών, κοινοτικών, Ν.Π.Δ.Δ. ή ιδιωτικών γηπέδων, κατοικιών κλπ, απαραίτητων για την εκτέλεση των μονίμων έργων, υπέχοντας και όλες τις υλικές και δικαστικές ευθύνες για τη διαδικασία των υπόψη απαλλοτριώσεων. Ο ΚτΕ υποχρεούται, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα που ορίζεται στην παρούσα από την εγκατάσταση του αναδόχου, να παραδώσει στον ανάδοχο τα απαραίτητα για την εκτέλεση των έργων γήπεδα, ελεύθερα από κάθε δέσμευση.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει το Μητρώο του Έργου κατόπιν της ολοκλήρωσης των εργασιών αυτού και σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν. 4412/2016.

Άρθρο 21 : Εργαστηριακές δοκιμές - έλεγχοι

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελεί εργαστηριακούς ή εργοταξιακούς ελέγχους των εργασιών και των υλικών του έργου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά παραπάνω. Οι έλεγχοι θα γίνονται από διαπιστευμένο εργαστήριο με μέριμνα και δαπάνες του αναδόχου.

Οι εργαστηριακοί έλεγχοι των σκυροδεμάτων του έργου θα γίνονται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον ισχύοντα Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος για το εργοταξιακό σκυρόδεμα μικρών έργων.

Ο ανάδοχος υποχρεούται με δικές του δαπάνες και με επίστευση του να εκτελέσει όλους τους παραπάνω ελέγχους μόνος του και χωρίς καμία ενόχληση από τον επιβλέποντα, υποχρεούται δε να ειδοποιεί εγκαίρως τον επιβλέποντα ώστε να είναι παρών κατά την διάρκεια του ελέγχου.

Ανεξάρτητα από τους παραπάνω ελέγχους που υποχρεούται να κάνει ο ανάδοχος η επιβλέπουσα υπηρεσία έχει δικαίωμα να προβαίνει και με τα δικά της όργανα σε λήψη δειγμάτων και εργαστηριακή εξέταση αυτών εφόσον το κρίνει αναγκαίο. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέσει χωρίς αποζημίωση το απαιτούμενο εργατικό ή βοηθητικό προσωπικό. Για όσα υλικά ή εργασίες δεν αναφέρονται στην παρούσα ΕΣΥ ή στα άλλα τεύχη, οι σχετικές δοκιμασίες, αυτές γίνονται σύμφωνα με τις ισχύουσες επίσημες προδιαγραφές και κανονισμούς μετά από αντίστοιχες εντολές της επιβλέψεως.

Άρθρο 22 : Τιμές μονάδας νέων εργασιών

Σε περίπτωση, που παρίσταται ανάγκη κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών, θα εφαρμόζεται το άρθρο 156 του Ν. 4412/16, όπως σήμερα ισχύει. Για τις εργασίες που δεν προβλέπονται στο εγκεκριμένο τιμολόγιο θα γίνονται νέες τιμές μονάδας σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 4412/2016. Ως βοηθητικό στοιχείο λαμβάνεται το συμβατικό τιμολόγιο. Μόνο για εργασίες οι οποίες δεν υπάρχουν εν όλω ή εν μέρει στο συμβατικό τιμολόγιο, εφαρμόζονται ως βοηθητικά στοιχεία:

1. Η έντυπη ανάλυση Τιμών Υδραυλικών Έργων (Α.Τ.Υ.Ε.) του Υπ.Δ.Ε. και το συμπλήρωμα της έκδοσης του 1978 όπως διορθώθηκαν μεταγενέστερα.
2. Η έντυπη ανάλυση Τιμών Έργων Οδοποιίας (Α.Τ.Ε.Ο.) του Υπ.Δ.Ε. εκδόσεως 1975 και το αντίστοιχο περιγραφικό τιμολόγιο του Υπ.Δ.Ε. όπως διορθώθηκαν μεταγενέστερα.
3. Το αναλυτικό τιμολόγιο Οικοδομικών Εργασιών (Α.Τ.Ο.Ε.) της Υπηρεσίας Οικισμού του Υπ.Δ.Ε. Διευκρινίζεται ότι τα παραπάνω βοηθητικά στοιχεία θα εφαρμόζονται ασχέτως των μέσων τα οποία θα χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο για την εκτέλεση των εργασιών (δηλαδή μικρού ή μεγάλου αριθμού μηχανημάτων, των γνωστών ή άλλων τύπων, καινούριων ή όχι,

εργατικών χειρών εν όλω ή εν μέρει, σε μικρή ή μεγάλη αναλογία κλπ).

Άρθρο 23 : Γενικά έξοδα όφελος κλπ - αναδόχου εργολαβικά ποσοστά - επιβαρύνσεις
Στην προκείμενη εργολαβία ισχύουν τα κάτωθι ποσοστά γενικών εξόδων, οφέλους εργολάβου κλπ (εργολαβικά ποσοστά).

Ποσοστό δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) επί της αξίας των εργασιών της υπολογιζόμενης βάσει των τιμών του Συμβατικού Τιμολογίου και των Νέων Τιμών Μονάδος (στο τιμολόγιο της παρούσας δεν περιέχεται το 18% στις τιμές).

Οι κατά την σύνταξη των τιμών μονάδος ληφθείσες βασικές τιμές περιλαμβάνουν τις κάθε είδους επιβαρύνσεις τους, ήτοι φόρους, τέλη δασμούς, φόρο κύκλου εργασιών, ειδικούς φόρους κλπ.

Αντιθέτως, κάθε επιπρόσθετη επιβάρυνση καταβάλλεται από τον ανάδοχο για λογαριασμό του εργοδότη, πιστοποιείται δε αυτή υπέρ εκείνου άνευ εργολαβικού οφέλους και ποσοστού έκπτωσης στους αντίστοιχους λογαριασμούς.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις τυχόν Νέες Τιμές Μονάδος που θα κανονιστούν.

Άρθρο 24 : Προκαταβολές

Σημειώνεται ότι στην προκειμένη εργολαβία δεν χορηγείται προκαταβολή στον ανάδοχο, για οποιονδήποτε λόγο ή ανάγκη του έργου.

Άρθρο 25 : Χρηματοδοτήσεις - κρατήσεις

Το έργο χρηματοδοτείται από ΙΔΙΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ.

Άρθρο 26 : Αναθεώρηση τιμών

Για την αναθεώρηση των τιμών θα εφαρμόζονται, γενικά, οι διατάξεις του άρθρου 153 του Ν. 4412/16.

Πέραμα, 23 / 05 / 2023

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ Τ.Υ.

Πέραμα, 23 / 05 / 2023

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

Αγγελική Πρεκετέ

Αρχιτέκτων Μηχανικός – Χωροτάκτης

Δημήτρης Παπαθανασίου

Πολιτικός Μηχανικός